

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 19 augustus 2020

Aanwezig: mevrouw Leenders (voorzitter), de heren Douwstra (portefeuillehouder), Fonhof, Hofstra en In 't Hout (AB-leden) de heer Timmer, hoofd Schoon Water (plv. secretaris) mevrouw Ravesloot, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: De heren Van Calker (AB-lid) en Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris)

1. Opening

Mevrouw Leenders opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

De heer Fonhof deelt mede dat hij niet aanwezig zal zijn tijdens de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 26 augustus a.s.

De heer Timmer deelt mede dat de vergadering niet langer dan 1,5 uur mag duren in vergaderkamers zoals de A216 in verband met de corona maatregelen.

3. Verslag vergadering d.d. 10 juni 2020

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

Blz. 5, Akkerranden

De heer In 't Hout vraagt waaruit de akkerranden worden gefinancierd. Vanuit watersystemen of vanuit de algemene middelen.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Deze kosten komen t.l.v. de taak Watersysteembeheer, zoals is aangegeven op pagina 4 van de financiële gevolgen Coalitieakkoord 2019-2023 (zie AB 7 mei 2019).

Blz. 9, Regenwater

De heer In 't Hout vraagt of het regenwater ook wordt bemonsterd op zware metalen.

De heer Douwstra antwoordt dat er wordt bemonsterd op gewasbeschermingsmiddelen en stikstof.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 26 augustus 2020

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Meerjarenraming 2021-2024

AB-voorstel; samenvatting (voorblad)

De heer Fonhof maakt de volgende algemene opmerking ten aanzien van de inzet van algemene middelen. Voor de taak watersysteembeheer wordt vanuit de reserves een bijdrage gedaan en waarschijnlijk zal dit één van de laatste keren zijn dat er reserves kunnen worden ingezet. *De heer Fonhof* vreest dat bij ongewijzigd beleid de tarieven na 2022/2023 niet kunnen worden gehandhaafd.

De heer In 't Hout sluit zich volledig aan bij de heer Fonhof. In het coalitieakkoord is afgesproken een maximale tariefverhoging van 3%. Deze wordt nu met 0,2% overstegen.

De heer In 't Hout heeft de indruk dat de stijging in het algemeen op watersystemen drukt.

De heer Douwstra antwoordt dat de afspraak tot maximale verhoging van 3% voor de corona crisis is gedaan. Als coalitie waren de meerkosten als gevolg van de corona crisis ook niet te voorzien. In een meerjarenraming staan een aantal aannames genoemd omdat het over meerdere jaren gaat. Een meerjarenraming is een raming van kosten.

Verschuiving van kosten als gevolg van de kostentoedelingsverordening heeft invloed op de tarieven en op verschuivingen in de begroting evenals de Coronamaatregelen en de 4 fte mura.

De heer Hofstra is van mening dat indien de 0,2% verhoging boven de maximaal afgesproken 3% tariefverhoging erg belangrijk gevonden wordt dit in het algemeen bestuur ter discussie moet worden gebracht.

De heer Fonhof zegt dat door Corona veel onzekerheid bestaat en alles duurder maakt.

Voorliggend voorstel is een raming en bij de begroting wordt een definitief voorstel gedaan ten aanzien van werken en kosten.

AB-voorstel; AB-voorstel (voorblad)

De term "uiterste terughoudendheid" vraagt om nadere uitleg. Gedacht kan worden om deze tekst te wijzigen in "passende terughoudendheid".

De commissie spreekt de wens uit dat tijdens de vergadering van het algemeen bestuur door betreffende portefeuillehouder (de heer Batelaan) een toelichting wordt gegeven.

Nadere uitleg zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Door voortschrijdend inzicht in de aard en omvang van de problematiek bij de diverse overheden heeft het DB in tegenstelling tot haar eerdere primaire reactie in besluitenlijst van 24 juni, besloten terughoudendheid te betrachten vanwege de grotere omvang en andere financiële relatie van gemeenten met het Rijk. Het vorenstaande is ook in Unieverband afgesproken, zodat alle waterschappen hierin dezelfde lijn hanteren.

Blz. 14, Personeelslasten

De heer Hofstra vraagt of er al afspraken zijn gemaakt wie de 4 fte voor de mura financiert in het kader van de solidariteitsbijdrage.

De heer Douwstra antwoordt dat de 4 fte in dienst komen bij het waterschap Hunze en Aa's. Het is nog niet bekend wie deze fte's financiert, de discussie wordt dit jaar gevoerd.

Landelijk is afgesproken dat binnen 10 jaar Nederland vrij dient te zijn van muskusratten. Er dient dan alleen langs de landsgrens te worden bestreden omdat Duitsland een andere methode voor het muskusratten beheer hanteert. Er dienen dan alleen muskusrattenbestrijders in dienst te zijn bij de grenswaterschappen. Uitwerking in detail van het geheel moet nog plaatsvinden.

Mevrouw Leenders vraagt waarom de financiering nog niet rond is terwijl de werkmethode wel al bekend is.

De heer Douwstra antwoordt dat overleg met betreffende instanties gaande is om gezamenlijk tot overstemming te komen hoe één en ander nader gerealiseerd wordt.

De heer Hofstra vindt het van belang dat de kosten voor de 4 fte niet alleen voor rekening van het waterschap Hunze en Aa's komen.

De heer Hofstra vraagt wie het voorstel uitwerkt.

De heer Douwstra antwoordt dat de Unie deze kar trekt. Er is een Unie werkgroep die een voorstel doet aan de Unie commissie en vervolgens in de ledenvergadering van de Unie van waterschappen ter besluitvorming wordt behandeld.

De heer In 't Hout vraagt of er onderzoek is gedaan om de muskusratten via drones op te sporen.

De heer Douwstra antwoordt dat er diverse onderzoeken gaande zijn. Waar nu op gefocust wordt is het volgen van muskusratten via DNA sporen.

De heer In 't Hout vraagt wat de oorzaak/reden is voor de 10% toename aan fte's sinds de vorige bestuursperiode.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

De stijging van het aantal fte's sinds de vorige bestuursperiode bedraagt 16 fte. Dit is een toename 5%.

In 2018 bedroeg het aantal fte's van het waterschap 317,5. In de begroting 2019 is dit aantal met 10 fte verhoogd tot 327,5 fte. In de begroting 2020 is dit vervolgens met 2 fte verhoogd tot 329,5 en in de meerjarenraming 2021-2024 is dit aantal met 4 fte verhoogd tot 333,5. Hieronder zijn de toelichtingen uit de verschillende stukken opgenomen. Uitgangspunt is dat de formatie van 333,5 fte deze meerjarenperiode stabiel blijft.

Begroting 2019 (pagina 35):

De personeelslasten zoals opgenomen in de meerjarenraming zijn verhoogd als gevolg van (prognose)uitbreiding aan formatie. Ten grondslag ligt daaraan onder meer de besluitvorming in relatie tot de waterkwaliteit waaronder het 10 puntenplan Nutriënten en Gewasbeschermingsmiddelen. Dit leidt tot meer meten, analyseren en handhaven. Hiervoor zijn 2 extra handhavers en 2 extra analisten aangesteld. Deze maken onderdeel uit van de formatie-uitbreiding. De resterende formatievraag heeft als grondslag de uitbreiding van werkzaamheden op het terrein van de invoering van de omvangrijke omgevingswet, de landelijke aansluitverplichtingen tot digitale dienstverlening (bijvoorbeeld vergunningen) en het wettelijk verplicht open stellen van bedrijfsdata aan burgers en ketenpartners. Ook speelt het KRW doelbereik een rol en de toenemende planologie en aanverwante investeringen daaromtrent. In concreto betekent dit werkzaamheden op het terrein van planologie, ICT/beveiliging, projectleiding, databeheer en (hydro)technologie.

De totale formatie waarmee in de begroting rekening wordt gehouden om aan onze (wettelijke) verplichtingen te kunnen voldoen bedraagt derhalve 327,5 fte (was 317,5). Deze limiet gekoppeld aan omscholing, flexibilisering en aansturing moet leiden tot het gewenste resultaat waar we ons

als organisatie aan hebben gecommiteerd. De stijging van de personeelslasten wegens de hogere formatie bedraagt € 743.000 hetgeen overeenkomt met 0,8% van de totale begroting.

Begroting 2020 (pagina 31):

De formatie is in de begroting 2020 verhoogd met 2 fte naar 329,5 fte. De personele begroting stijgt enerzijds met 1 fte wegens door ons via de Unie aangegane verplichting inzake de bijdrage aan de invoering van de Aanpassingswet (betreft de Wet Open Overheid die moet leiden tot documentaire transparantie en controleerbaarheid). Anderzijds betreft het 1 fte waarvoor in 2019 de exploitatiebegroting is verlaagd ten behoeve van personele inzet (in eigen beheer uitvoeren werkzaamheden) zoals reeds gemeld in de begroting 2019.

Meerjarenraming 2021-2024 (pagina 14):

De formatie stijgt met 4 fte, naar totaal 333,5, als gevolg van de wijziging landelijke strategie muskus- en beverratbeheer.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 27 februari 2019 is hier als volgt over besloten. "Indien het voorgestelde nieuwe landelijk beleid van het muskusrattenbeheer wordt aangenomen betekent dit een tijdelijke uitbreiding van 4 formatieplaatsen (fte) voor ons waterschap voor de komende 10 jaar".

Deze extra fte's zijn vanaf 2021 structureel in de personeelsformatie opgenomen.

De solidariteitsfinanciering wordt dit jaar uitgewerkt waarbij minimaal 3 alternatieven voor de solidariteit worden vergeleken. Ook worden aanbevelingen gedaan voor opbouw van de solidariteitsfinanciering, waarbij 2019 als nul situatie wordt gebruikt. Begin 2021 wordt het voorstel voorgelegd aan de Commissie Muskusrattenbeheer (CMB) van de Unie van Waterschappen.

De heer In 't Hout vraagt wat de efficiëntie is van digitalisering omdat er meer fte's zijn.

De heer Douwstra antwoordt dat door bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet veel meer activiteiten worden verwacht van het waterschap (5 werkgroepen). Dit wordt wettelijk bepaald en hier hebben we geen invloed op. Door de overheid worden er extra taken aan het waterschap toebedeeld. Dit betekent meer werk en derhalve meer fte's. De extra fte's worden altijd beoordeeld op nut en noodzaak en worden altijd aan het algemeen bestuur voorgelegd ter besluitvorming.

Blz. 21

De heer Fonhof vraagt of de genoemde Verontreinigingsheffing zoals genoemd in de tweede kolom hetzelfde is als de genoemde Zuiveringsheffing zoals genoemd in de vierde kolom.

De heer Timmer antwoordt dat dit twee verschillende begrippen zijn. Bij aansluiting en lozing van afvalwater op het rioolstelsel wordt het zuiveringsheffing genoemd. Bij het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater wordt het verontreinigingsheffing genoemd.

De heer Fonhof vindt het gewenst dat de tarieven een beetje in de pas kunnen blijven lopen gezien het feit dat door de corona crisis een piek in de kosten kan worden verwacht. De kosten komen bij de burger terecht.

Mogelijk dat de C, E1 en E2 investeringen nader kunnen worden beoordeeld. Gevraagd wordt om verstandig om te gaan met eventuele investeringen. Investeringen kunnen duurder uitvallen omdat aanbestedingen hoger zijn als gevolg van de corona crisis.

De C, E1 en E2 investeringen dienen nog ter besluitvorming worden voorgelegd aan het algemeen bestuur.

De heer Hofstra zegt dat de kosten ten aanzien van de corona crisis ten laste komen van de maatschappij, maar dat wij als overheid wel werken uit moeten zetten om de maatschappij en de economie mede draaiende te houden.

De heer Fonhof zegt dat de kosten hoe dan ook ten laste van de burgers komen en vraagt om hier rekening mee te houden en met beleid met te nemen investeringen om te gaan.

De heer Hofstra is van mening dat de cijfers er “netjes” uitzien. Er blijven echter veel dingen onzeker door de coronacrisis, maar ziet dat er al enige posten voor de corona gevolgen zijn opgenomen zoals de verwachting dat de aanvraag voor kwijtschelding zal toenemen met 10%. Spreker is van mening dat we als organisatie ook niet te snel in de “paniekstand” moeten schieten.

Blz. 32; bijlage 1: Meerjareninvesteringschema (MJ) 2021-2024

Nr. 692 Herprofilen boezemkades

De heer In 't Hout zegt dat in de voorgaande meerjarenraming een bedrag van € 250.000,- was opgenomen voor het herprofilen van boezemkades. Dit is met € 300.000,- toegenomen.

Gevraagd wordt wat hiervoor de reden is.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Dit bedrag (€ 300.000,-) is verplaatst vanuit het exploitatiebudget (afname) naar de c-investeringen (toename), aangezien deze kosten een meerjarig nut dienen. Dit is al eerder aangegeven in de najaarsrapportage 2019 en de begroting 2020.

Onderstaande tekst is afkomstig uit de najaarsrapportage 2019:

23. Onderhoud kaden (voordeel € 300.000,-)

Dit betreft het budget voor het herprofilen van boezemkades. Hiervoor is reeds geld opgenomen in de MJ. Dit betreffen namelijk werkzaamheden die leiden tot een meerjarig nut, waardoor hier ook op afgeschreven dient te worden. Dit budget zal de komende jaren overgeheveld worden vanuit de exploitatie naar de MJ. Het voordeel in de exploitatie bedraagt € 300.000,-.

Nr. 647 Schouwbare sloten

De heer In 't Hout vraagt waarvoor € 30.000,- benodigd zijn.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Jaarlijks worden er door de leggermedewerkers sloten onder de schouw gezet. De aangrenzende eigenaren worden middels een brief op de hoogte gesteld en de sloot wordt éénmalig door het waterschap in schouwbaar staat opgeleverd, waarna er jaarlijks tijdens de schouwperiode de sloot wordt gecontroleerd. De kosten zijn voor het éénmalig in schouwbaar staat maken van deze sloten.

Nr. 864 Bijdrage gemalen Hoogeveenschevaart

De heer In 't Hout vraagt waarvoor de diverse bedragen bedoeld zijn. Welke werkzaamheden worden hiervoor uitgevoerd.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

In 2018 is een nieuw waterakkoord Drenthe opgesteld. In dit waterakkoord staan ook afspraken over hoe de variabele, vaste en investeringskosten worden verdeeld over de betrokken waterschappen.

De genoemde bedragen zijn de normale investeringen die nodig zijn om het systeem op orde te houden.

Nr. 865 Bijdrage gemalen Drentsche Hoofdvaart

De heer In 't Hout vraagt waarom wij bijdragen aan de gemalen Drentsche Hoofdvaart.

Wordt de vaart gebruikt voor wateraanvoer.
Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

In 2018 is een nieuw waterakkoord Drenthe opgesteld. In dit waterakkoord staan ook afspraken over een bijdrage van Hunze en Aa's aan de Drentsche Hoofdvaart.

Mevrouw Leenders zegt dat de kosten voor het inhuren van noodpompen tijdens droogte structureel lijken te worden.

De heer Douwstra antwoordt dat er elk jaar na de droogte wordt geëvalueerd. Vorig jaar zijn de kosten voor de inhuren ten opzichte van een mogelijke investering meegenomen in de evaluatie. Er is toen gekozen om de pompen eerst te blijven inhuren. Dit jaar worden deze kosten weer tegen elkaar afgewogen in een evaluatie. Ook het gebruik van noodpompen in de afgelopen jaren zullen hierin worden opgenomen.

Mevrouw Leenders vraagt in hoeverre we gaan met het faciliteren van wateraanvoer.

De heer Timmer zegt dat statistisch gezien 1x per 50 jaar een droge periode voorkomt. Echter in 2018, 2019 en in 2020 was en is het extreem droog. Er zijn een aantal onzekere factoren zoals het weer, de neerslag en gebruikte haspels. Deze factoren kun je niet lang van tevoren incalculeren. Er zal ook dit jaar worden geëvalueerd over de droogteperiode.

Ter illustratie: In de afgelopen droge periode zijn we, in een bepaald gebied, binnen 24 uur van volledige wateraanvoer overgegaan naar volledige waterafvoer.

De heer In 't Hout vraagt zich af het waterschap niet over moet gaan naar een flexibele peilregeling.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel, met inachtnaam van het eerdergenoemde over uiterste terughoudendheid te betrachten, om:

In te stemmen met de meerjarenraming 2021-2024;

De belastingtarieven 2021 eventueel te baseren op een herziene kostentoedelingsverordening; Uiterste terughoudendheid te betrachten waar het gaat om aanspraak te maken op compensatiegelden van het Rijk voor de gevolgen van de coronacrisis.

6. Rondvraag

De heer Hofstra merkt op dat er nog geen bericht is ontvangen over het wel of niet doorgaan van de AB excursie op 2 oktober a.s.

De AB-excursie op 2 oktober gaat niet door. De dijkgraaf heeft hiervan melding gemaakt in de AB-vergadering. Hij heeft aangegeven dat alle bijeenkomsten tot het eind van dit jaar worden geschrapt.

Voor de duidelijkheid wordt deze informatie in IBABS geplaatst onder de nieuwsberichten.

De heer In 't Hout merkt op dat de nieuwe aannemer het onderhoud na verluidt laat uitvoeren door een onderaannemer en deze aannemer grotere machines gebruikt dan op de 1,5 meterse maaipaden past. Gevraagd wordt wie verantwoordelijk is voor de eventuele schade.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

In het contract is aangegeven dat de onderhoudspaden voor een groot deel 150 cm breed zijn en dat deze onderhoudspaden toegankelijk zijn voor machines van maximaal 180 cm breed.

Zelf werken we ook met machines van die afmeting. De aannemer heeft voor het korven van het natprofiel een andere type kraan dan de vorige aannemer en het waterschap. Deze oogt robuuster, maar blijft met de rupsen op zijn smalst, binnen de 180 cm. Mocht er schade ontstaan aan de gewassen dan is de aannemer hiervoor aansprakelijk.

De heer In 't Hout merkt op dat hij vernomen heeft dat er gebaggerd wordt op plekken waar in het verleden bruinrot is geconstateerd. De NVWA heeft voor dit gebied nog geen vrijbrief gegeven dat de bruinrot is verdwenen. De bagger wordt gedeponereerd op gronden van aangrenzende eigenaren, dit dient te worden gedoogd door de grondeigenaren. Gevreesd wordt dat er wordt gebaggerd in een gebied waar nog mogelijk bruinrot heerst. Gevraagd wordt om hier aandacht aan te schenken en rekening mee te houden. Het betreft omgeving rwzi Veendam.

De heer Douwstra zegt dat de ingelanden bij dergelijke vragen direct contact op kunnen nemen met de ambtelijke dienst.

Volgens *de heer In 't Hout* zijn de gebruikte kaarten voor het baggeren matig van kwaliteit. Het is moeilijk om te bepalen welk perceel er wordt bedoeld.

Er is *de heer In 't Hout* ter ore gekomen via een jurist dat men niet aan een verbod hoeft te voldoen indien men niet persoonlijk wordt geïnformeerd. Spreker vraagt of het niet mogelijk is om alle betreffende mensen (licentiehouders) te mailen bij het instellen van een beregeningsverbod. De vraag wordt gesteld om problemen in de toekomst te voorkomen. Als er een verbod wordt ingesteld en het mogelijk juridisch niet handhaafbaar blijkt te zijn.

De heer Timmer zegt dat er bij het instellen van een beregeningsverbod via allerlei kanalen met betrokken mensen wordt gecommuniceerd.

In de afgelopen droogteperiode is het beregeningsverbod op vrijdagmiddag ingesteld. Via de mail informeren is dan niet handig omdat het voor het weekend was. Ook brieven komen te laat aan bij verzending op vrijdagmiddag. Het gestelde kan in de evaluatie meegenomen worden.

7. Sluiting

Mevrouw Leenders bedankt een ieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 16 september 2020.

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter